

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petty sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A felirati vita.

Budapest, jul. 10. A képviselőház mai ülését *Justh Gyula* elnök délelőtt tíz órakor nyitotta meg.

Az elnök bejelenti, hogy *Barabás Béla* az aradi és *Gubody Ferencz* a nagy-marosai képviselői mandátumról lemondott. A megüresedett kerületekben új választást fognak kiírni.

Következik a felirati javaslat folytatólagos tárgyalása.

Jedlicska Ferencz tót nemzetiségi kijelenti, hogy a nemzetiségiak azért szövetkeztek a szocialistákkal, mert mind a két párt hiva az általános választójognak. A nemzetiségiak felirati javaslatát fogadja el.

Vlád Aurél nemzetiségi felsorolja a nemzetiségiak panaszait, hevesen támadja a koalíciót és azt hangoztatja, hogy a régi rendszer újra feléledt. Szintén a nemzetiségiak feliratához csatlakozik.

Nagy érdeklődés közben *Bánffy Dezső* báró szólal fel ezután. Csodálkozik azon, hogy a nemzetiségiak folyton őt támadják. Mikor ő kormányelnök volt, akkor a nemzetiségek nem mertek így beszélni, mint most. A nemzetiségek poliglott államot akarnak. Ez nem tűrhető. A liberálisizmus és a demokratizmus csak addig a határig fejleszthető, míg a magyar nemzeti állam érdekével megegyezik. Kifogásolja, hogy a képviselők névjegy-

zékében a horvát képviselők neveit horvátul írták be és hogy egyik bizottsági tagnak megengedték, hogy a Ház színe előtt horvátul tegye le az esküt. Éppugy elítéli, hogy az egyik horvát delegátusnak megengedték a delegációban, hogy németül beszélhessen. Ez mind a nemzeti eszme rovására megy. Kijelenti, hogy a költségvetés tárgyalásánál még részletesebben fog foglalkozni a nemzetiségi kérdéssel. Helyesli, hogy a kormány elfogadta a megbízatást, de nem helyesli azt, hogy leszereltek.

— Hát a szegedi levél? — kiált közbe több képviselő.

Bánffy Dezső báró kijelenti, hogy a szegedi választókhöz intézett levelében azt hangoztatta, hogy a katonai kérdéseket kell kikapcsolni. Beszédét azzal végzi, hogy a többség felirati javaslatát hazafias kötelességből fogadja el.

Justh Gyula elnök *Bánffy* báró beszédére megjegyzi, hogy a képviselők névjegyzékében a horvátok neveit magyarra igazították ki, a horvát eskütétel pedig — ugymond — a törvénykönyv értelmében történt. Ő minden vonalon megtartja a törvényt. *Bánffy* szemrehányásait visszautasítja.

Maniu Gyula román nemzetiségi a többség felirati javaslata ellen beszél és a nemzetiségiak felirati javaslatához csatlakozik.

Wekerle Sándor miniszterelnök relettől a nemzetiségi képviselőknek a felirat ellen elhangzott érveire. Mindenek-

előtt szemügyre veszi azt a fenyegető hangot, amelyet használnak. Ők panaszkodnak választási visszaélésekről, holott való tény, hogy a nemzetiségi kerületekben még most is zsandárral kell védekezni azokat, akik nem a nemzetiségi jelöltekre szavaztak. Sorra leczáfolja alaptalan vádjait, majd megemlíti, hogy a leg-lehetősebb eszmékkel kalandozva, ki akarják sajátítani a szociális kérdéseket, holott ő büszkén vallhatja, hogy még egyetlen kormányának sem volt olyan szociális programja, mint neki. Mi — ugymond — a nemzeti egységet föl nem adjuk, mert ezen az alapon akarunk fejlődni. Végül *Bánffy Dezső* báróval polemizál.

A miniszterelnök beszédét folytonos tetszés kísérte s a beszéd végeztével percekig tartó taps hangzott föl és sokan üdvözölték a kormányelnököt.

Bánffy Dezső báró és *Vlád Aurél* személyes felszólalásai után az ülés véget ért.

A költségvetési vita.

Budapest, július 10. A nemzetiségi képviselők elhatározták, hogy teljes számban résztvesznek a költségvetési vitában. Ezért a kormány elhatározta, hogy a költségvetés tárgyalásának megkezdésekor betérjeszti a képviselőházban az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítványát. A költségvetési vitában hir szerint felszólalnak a horvátok is.

„A TENGERPART” TÁRGZÁJA.

A próbatétel.

Irta: *Jules Datin.*

Hja barátom, a szerencse igazán álmában lepi meg az embert. Talán hallotta is meséjét annak az amerikánusnak, aki egy este elaludt és arra ébredt, hogy a háza rászakadt, egy gerenda pedig a karáját törte. Persze, az amerikánusnak minden porcikája be volt biztosítva, és mikor csonka karral fölébredt, már bizonyos volt abban, hogy gazdag emberré lett. Így lepi meg az embert néha a szerencse álmában.

Hanem tegyük félre a tréfát; elmondok egy igaz történetet a szerencséről, arról a szerencséről, amelyben sokan kételkednek, mások vakon biznak, én pedig meggyőződéssel állítom, hogy szerencse egyáltalában nincsen. Mi magunk intézzük az ugynevezett sors kezét.

Egy fiatal barátomról akarok mesélni, akit önök is bizonyára ismernek. *Róbert Raffal* a neve, ma Párizsnak egyik legjelentékenyebb és nagyrebecsült gyárosa.

Ez a *Raffal* nagyon szegény sorsban nőtt fel. A szülei korán elhaltak, így ő valósággal saját maga volt a nevelője, táplálója önmagá-

nak. Amikor husz éves korában egyszer, munka közben, a hírlapot elolvassa, egyszerre megakadt a szeme valami *Edmond Raffal* néven. Furesa dolgot írt a lap erről a *Raffal*ról, aki valahonnan a Pampasok tövéből került Párizsba és miután milliókat szerzett, most a rokonait keresi.

Az én fiatal barátom akkor vajmi szegény sorsban tengődött; esztergályos legény volt egy nagy műhelyben és bizony nehezen kereste meg a kenyerét. Képzelték, mennyire megkapta őt a hírlap közleménye. Amikor tovább olvasta a cikket, sok különöset tudott meg képzelt rokonáról. Ez a különöz ember közzéteite, hogy a rokonai közül válogatni akar és mielőtt a végrendeletét megszerkesztené, ismerni akarja az örökösét. Ez rendén is van, de a hóbortos *Edmond Raffal* feltételekhez kötötte a választását.

— Azt akarom, hogy az örökösöm méltó legyen a nagy gazdagsághoz; legyen nemeslelkű, igazi férfi. Azt fogadom örökösömmé, aki legjellegzetesebben tudja nékem a kiválóságát bebizonyítani.

A fiatal *Raffal*, bármily mohón épített az első pillanatban erre a rokonságára, elég bölcs volt ahhoz, semmint tulságosan higgyen a szerencse ilyen váratlan adományában. Kétszer is elolvasta a cikket és — nem ment a milliomoshoz jelentkezni. De hát az efféle dolgok

még sem hagyják nyugodtan a szívet és *Róbert* bizony éjszakákon át nem tudott aludni, mindig aranyhegyeket érzett magára szakadni. Amikor már sehogy sem birt magával, elhatározta, hogy fölkeresi a «nagybátyját».

Párizs közelében, egy díszes nyaralóban, ráakadt az érdekes férfiúra. De mihelyt aj házba lépett, már elszorult a szíve a mi fiatalemberünknek, mert a milliomos előszobája valóságos hemzsegett a tolakodóktól, koldulóktól és a «rokonoktól». Több óra hosszat kellett sorra várnia, amíg bebocsátották a villa bérlőjéhez.

Magas, szikár, igazi csontos óriás fogadta *Róbert*et; előbb végigmérte a jelentkezőt, aztán nyersen rászólt:

— Te is rokonom vagy? Mi?

— Még nem tudom uram . . . Csak azt tudom, hogy *Robert Raffal* az én nevem, az öné pedig . . .

— *Raffal* . . . ez is *Raffal*! — Hát hányan vagytok?

— En senkit sem ismerek a többi közül. Atyám korán elhunyt és így nem tudhattam meg tőle semmit a családomról.

A milliomos azonban már úgy látszik kellőleg tájékozódott az egész családfájáról, mert kész lajstromot vett elő. Abban a lajstromban csakugyan benne volt a *Róbert* apjának neve is.

A kvótaküldöttség jelentése.

Budapest, július 10. A magyar kvótaküldöttség előadója, *Földes Béla* elkészítette jelentését, mely szerint az osztrákokkal folytatott tanácskozások eredménytelenek maradtak, mert Magyarország a megajánlott aránynál nagyobb terhet nem fizethet.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, július 10. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma *Szill Kálmán* elnöklete alatt ülést tartott, amelyen hosszúságos tárgyalás után úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta az 1906. évi költségvetést.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart”, Fiume egyetlen reggeli magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként reggel hat órákor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fiumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják názhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadóhivatala
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— **A kormányzó itthon.** *Nakó Sándor* gróf kormányzó a kormányzósága alá tartozó tenger melléki révhivatalok megvizsgálásának folytatását egyéb fontos hivatalos teendői miatt egyelőre elhalasztotta. A mai napot teljesen hivatalos teendőinek szentelte a kormányzó és délután hat órákor az „Előre” kormányzósági gőzösön Abbáziába tett kirándulást, ahonnan este 8 órákor érkezett meg és automobilján visszatért a kormányzói palotába.

— *Lám, lám, —* szölt a milliomos. — *Mint ha mi csakugyan rokonok volnánk.*

Ezzel kezét nyújtott a fiúnak és székkel, szivarral kínálta, hogy kényelmesebben beszélhessék meg a dolgot.

— Tehát szegény vagy? — szölt végül a milliomos. — No ez csak eddig volt baj. Most már tőled függ öcsém, hogy a szegénységből kilábolj. Mától fogva nálam lakol, lesz lovad, inasod, zsebpénzed és ellátásod a házamban. Hatan máris itt vannak a rokonok közül nálam. Így egy fedél alatt jobban megismerkedünk egymással és amelyitek megfelel a föltételeimnek, az lesz az örökösöm. . . . A föltételeimet persze ismered? Be kell bizonyítanod, hogy te vagy a legkülömb jellemű mindannyi között.

Egy szó, mint száz — *Róbert* még aznap beköltözött a villába és ettől fogva gyöngyölete volt. Rokonaival hamar megbarátkozott és a napok kellemesen, gyorsan teltek a gazdag semmittevésben. *Róbert* az unalom bántotta ugyan egy kissé, de a könyvek eloszlatták az unalmát s ez idő alatt sok érdekeset tanult.

Mintegy két hónap telt el ekként. Az örökös-jelöltek mind kíváncsiabban várták, hogy mikor következik el a nagy választás órája. A nagybácsi azonban egyszerre keresztvonást húzott a számításait fölé! Egy napon maga elé hívatta a rokonait és kijelentette:

— Tudotokra adom, hogy egyiketek sem felel meg a föltételeimnek; ennél fogva holnap

— **A választók névjegyzéke.** A központi választmány holnap délután 12 órákor a városháza tanácstermében folytatólagos ülést tart, amelyen az 1907-ik évi választói névjegyzék ellen beadott felebbezéseket fogja tárgyalni.

— **Bizottsági ülés.** A fogyasztási adók kezelését ellenőrző bizottság holnap, szerdán délelőtt fél 12 órákor ülést tart.

— **Fenice-szinkör.** Ma este Beninidondi ni Ada jutalomjátékául *Paulton Harry* 3 felvonásos vígjátékát a „Niobe”-t adta elő az olasz színtársaság. A jeles művésznőt tisztelői szép virágbokréttakkal lepték meg. Holnap „L'oci del cuore” 2 felvonásos színmű és „La sposa e la cavala” egy felvonásos bohózat kerülnek színre. Az olasz színtársaság e hó 15-én fejezi be előadásait.

— **Nemzetközi uszóverseny.** Augusztus hó 5-én, vasárnap, nemzetközi uszóversenyt rendez a Fiumei Athletikai Klub. A verseny kiélőlésében még nem történt megállapodás. A program a következő:

1. **Megnyitóverseny 59 yardra,** csak olyan uszók számára, akik nyílt versenyen még nem vettek részt. Az első ezüst, a második bronzéremet nyer.

2. **Buvarussás.** Elsőnek ezüstérem, másodiknak bronzérem.

3. **Hátország 50 yardra.** A győztes ezüstéremet, a második bronzéremet nyer.

4. **220 yardos verseny** a Nagy-dijért. A győztes díszített ezüstéremet és tiszteletdíjat kap, a második ezüst, a harmadik bronzéremet.

5. **Junior-verseny 100 yardra.** Ezüst és bronzérem.

6. **Iffusági verseny 50 yardra.** Ezüst és bronzérem.

7. **Lányok versenye 50 yardra.** Ezüst és bronzérem.

8. **Junior stafétauszás,** háromszor, 50 yardnyira. A győztes csapat a tiszteletdíjon kívül 1—1 ezüstéremet, a második 1—1 bronzéremet kap.

9. **Verseny a „Quarnero bajnokságáért”** 864¹/₃ méterre. A győztes elnyeri a Quarnero öböl bajnoki czimét az 1906—7-ik évre, aranyéremet bajnoki szalagon és tiszteletdíjat. A második nagy ezüst éremet, a harmadik kis éremet kap.

10. **Senior uszás,** 50 yardos. Harmincz éven felüli férfiaknak. Bajnokok kizárva. Ezüst és bronzérem.

11. **Handicap 100 yardra.** Elsőnek díszített ezüst érem, másodiknak ezüst, harmadiknak bronzérem.

távoznok kell a házamból. Remélem, hogy további kutatásaimban szerencsésebb leszek. . . .

Ezek a szavak zuhanyként hatottak a rokonokra. Nehányan nyomban éles szölváltásba bocsátkoztak a szeszélyes milliomossal. Amikor pedig kiköltöztek a házból, egy részük gyalázó levellel mondott neki búcsút, más részük pedig pört indított mindenféle czimen.

Róbert volt az egyedüli, aki megadással tűrte szegénységbe való visszajutását. Miután illendően búcsút vett a nagybátyjától, visszatért Párisba az esztergályos műhelybe és feledni igyekezett a két havi aranynapokat.

Talán két héttel a távozása után kapta meg a milliomos levelét. A levél csak ennyit mondott:

— Keress fel. Benned megtaláltam azt az embert, akit kerestem. . . .

Es amikor *Róbert* ismét ott állott a nagybátyja előtt, az így szölt hozzá:

— Fiam, a legnehezebb dolog: lemondani tudni a reményről. Te már gazdagnak hitted magad és mégis zokszó nélkül tértél vissza a szegénységbe. Ez a legerősebb jellemeket is próbára teszi. . . .

Nos? — mit szólnak önök a szerencse e históriájához? Nemde *Róbert* barátom maga intézte a sors kezét? Én legalább meggyőződéssel állítom ezt. . . . És higgyék el, ennek a milliomosnak is nagy az igazsága.

12. **Melluszás 220 yardra.** A győztes érmen kívül tiszteletdíjat is kap.

13. **Fiumei díj,** 100 yardos verseny.

14. **Vigasverseny 50 yardnyira.**

A nevezési díjak a Magyar Athletikai Szövetségben levő egyletek tagjainak az 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11 és 13 számú versenyre 2 korona, másoknak 3 korona. A 4 és 12 versenyre 4, illetve 6 korona, a 9-ik versenyre 5, azaz 8 korona. A nevezési határidő július hó 29-ike.

— **A Magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság új hajói.** A Magyar Keleti tengerhajózási részvénytársaság „Kossuth” nevű, 6000 tonnás hajóját tegnapelőtt bocsátották vízre Middlesboroughban *Cras R.* és fia hajógyárában. *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával nyerte a hajó e nagy történelmi nevet, melyet immár büszkén fog hordozni idegen tengerek távoli vizein. Az aczélel épült gőzös egyike a magyar kereskedelmi tengerészet legnagyobb hajóinak s mind berendezkedése, mind pedig építési módja tekintetében elsőrangú helyet foglal el az oceánokon járó gőzhajók sorában. A „Kossuth” tisztikarát és legénységét a társaság nagyrészt magyarokból állítja össze. A társaság még három új hajót rendelt, meg s ha ezek is elkészülnek, hajóparkja tíz hajóból fog állani.

— **Katonai hírek.** A Fiumében állomásozó 79. számú gyalogezred 13. és 14. százada tegnap reggel átköltözött a Pomerio-utczában levő *Gelcich*-féle épületbe. — A nagy meleg miatt a helybeli gyalogezrednél egy hónapra beszüntették a gyakorlatokat.

— **Vasutasok értekezlete.** A Máv. alkalmazottai által megválasztott 65-ös bizottság hétfőre hívta egybe Budapestre az országos értekezletet, hogy az a vonatkiserő személyzet helyzete fölött tanácskozzék és a további teendőkre nézve határozatot hozzon. Az országos gyűlést a keleti pályaudvar igazgatósági tanácstermében tartották meg. A vidéki városokat 149 kiküldött képviselte. Képviselvé volt az értekezleten *Fiume* is. A tanácskozást *Lehel Vincze* főkalauz, mint korelnök vezette; helyettesei voltak *Szűcs István* (Debreczen) és *Uray Károly* (Budapest).

A gyűlés megnyitása után *Sándor Márk* vázolta a Máv. alkalmazottainak sanyaru helyzetét, a vasutasok nehéz megélhetési viszonyait, majd felolvasta a bizottság által kidolgozott memorandumot, melyet *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszter elé terjesztettek. A memorandum felett — melyet alább ismertetünk — széleskörű vita keletkezett. A vidéki kiküldöttek azt bizonyították, hogy nagy felelősséggel járó szolgálatuk mellett sem tudnak megélni. Fölszóaltak *Birkó József*, *Ligeti Jakab* (Miskolcz), *Weiss Adolf* (Fiume), *Dési Gyula* (Nagyvárad), *Ferencz Agoston* (Brassó), *Rózsa János* (Miskolcz), *Kovács Pál* (Szolnok), *Ihász Merévesz Venczel* (Miskolcz), *Szűcs István* (Debreczen). *Lehel Vincze* elnök és *Sándor Márk* előadó, aki óva intette a küldötteket, hogy ne lépjenek fel túlkövetelésekkel, hanem elégedjenek meg, ha a kereskedelemügyi miniszter könnyíteni fog az alkalmazottak helyzetén. A gyűlés elfogadta a memorandumot, melyet egy 24 tagból álló küldöttség fog a napokban *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszternek átnyújtani. A Máv. alkalmazottainak országos kongresszusa este fél nyolcz órákor ért véget.

A szóban forgó memorandumot az alábbiakban ismertetjük:

A Máv. vonatkiserők anyagi helyzetük javítását az alábbi pontokban tárgyalt kérelmeiknek teljesítésével vélhetik elérhetőnek:

— I. a fizetésrendezési törvény revideálásával, tekintettel a vonatkiserő személyzet különleges szolgálati állapotára és pedig:

a) a vonatkiserő személyzetnek egy külön státusba való sorozásával,

b) a jelenlegi általános jellegű várakozási idők lejjebbítésével.

c) a fizetésrendezési törvényben kilátásba helyezett státusrendezés mielőbbi végrehajtásával.

d) az altiszti, valamint a szolgálai III. fizetési osztály első fokozatainak a korpotlék törlesztésével.

2. Az altszti képesítéssel nem bíró vonatkiserőknek a II. szolgái fizetési rangosztályba való felvétele.

3. A lakpénzeknek az I/a., I/b., II. és III. osztályban 30 százalékkal való emelése és a IV. lakpénzosztály törlése.

4. A kilométer- és órapénzek, valamint a kiküldetési díjak szabályozása, illetve sebességi csoportokba való sorozása és az egységtételeknek a megélhetési viszonyokhoz mérten leendő megállapítása.

5. A napibér mellett alkalmazott vonatkiserők napidíjának a helyi megélhetési viszonyokhoz mérten való megállapítása, ezen alkalmazottak rendszeresítése és szolgálati ruhával leendő ellátása.

6. A rendszeresített vonatkiserők véglegesítése.

7. A változó illetményeknek a törzsfizetéssel való folyósítása.

— **Fiumei vasutasok közgyűlése.** A magyar vasutasok országos szövetségének fiumei kerülete e hó 21-én, szombaton délután 6 órakor rendkívüli közgyűlést tart a népkerti vendéglőben. A közgyűlés napirendjére új elnök és választmányi tagok választása, továbbá indítványok tárgyalása van kitűzve. A vezetőség minél tömegesebb megjelenésre kéri a tagokat. — A vasutasok országos szövetségének fiumei kerületi választmánya szombaton, e hó 14-én délután 6 órakor ülést tart, hogy a rendkívüli közgyűlést előkészítse és egyéb indítványokat megvitasson.

— **Omladozó ház.** A Via Risorta egyik régi házáról a vakolat hullani kezdett. Egy bizottság helyszíni szemlét ment, a házat megvizsgálta s megállapította, hogy a mennyezetet tartó gerendák már nagyon korhadtak. Hét családot ezért kiköltöztettek a házból.

— **Lezuhant az állványról.** Cosatti Agoston fiatal munkás tegnap az igazságtügyi palota egy hét méter magas állványáról lezuhant. A fején súlyos sérüléseket szenvedett s a mentők a kórházba szállították.

— **Vasutépítések.** Az isztriai villamos és helyiérdekű vasutépítő társaság a következő vasutak építésével van megbízva: Póla—Siana 25, Póla—Fasana 7, Póla—Dignano 12, Matuglie—Abbazia—Lovrana 12, e vasutvonalak összekötése Fiuméval 5, Volosca—Montemaggiore 11, ennek összekötése Lupolianóval 16 kilométer.

— **Hajók versenye.** Érdekes verseny folyt le a napokban a Hamburg—Amerikai hajóvonal «Deutschland» nevű hajója és a francia Compagnie generale transatlantique «Provence» nevű hajója között. A két világcég már régóta versenyez az Atlanti Óceánon az elsősegért. A múlt hónapban lefolyt versenyben szintén két hatalmas hajóval állt ki versenyre a két hajóstársaság s akkor a francziák öt órai előnnyel lefőzték a német hajóstársaságot. Most azonban a németek visszaadták a kölcsönt s a «Deutschland» négy és fél órával előbb ért európai szárazföldre. A «Deutschland» Kaemff kapitány vezetése alatt június 30-án indult el New-Yorkból s óránként 47.163 átlagos kilométer sebességgel haladt. Az ut, mely öt nap 14 óra és 9 percig tartott, New-Yorkból Eddystone (Írország) világító toronyig 9093 tengeri mérföld hosszú. A két hajó ugyanazon időben indult el, de a «Deutschland» már az Azori szigetknél elhagyta a «Provence»-t s Marconi-telegrammal tudatta az európai állomást, hogy sikerült előnyt nyernie. A hajón leírhatatlan lelkesedés volt, amikor megtudták, hogy legyőzte versenytársát.

— **Czirkveniczába menők figyelme.** Ajánljuk a tengeri fürdőinket látogató magyar közönségnek Valják Gábor «Czirkvenica» vendéglőjét Czirkveniczában. Magyar konyha. Pensio lakás nélkül 3—5 koronáig.

Olvasóink figyelmebe. Lapunk egyes példányai kaphatók az Ivanich-féle hírlapelárusító üzletben, Via Riva 6. szám. — A m. kir. dohánynagytözsdeben Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőrüzletében, Deák-Corso. — Devescovich Gio. trafikban, Riva Szápáry. — Barbis Gio. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban («Unio»-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)

KIVÁNDORLÁSI ÜGYEK.

— **A májusi kivándorlás.** Az Országos Statisztikai Hivatal jelentése szerint a szűkebb értelemben vett Magyarországon májusban 14.403 utlevelet váltottak, 8654-et kivándorlási 5649-et egyéb célból. A ki- és visszavándorlási statisztikai adatgyűjtés eredménye szerint az anyaországból május hónapban 9096 egyén vándorolt ki utlevéllel és 500 egyén utlevél nélkül. A kivándoroltak összes száma tehát 9596-ra rugott, akik között 5402 tizenkét éven felüli férfi, 3025 tizenkét éven felüli nő, 1169 tizenkét éven aluli gyermek volt. Az elutazás végcélja szerint részletezve, 8183-an Amerikába mentek. A tengerentúra kivándoroltak közül 3445-nek utlevele szolgált Fiuméra, 3367-é pedig más kikötőkre, tényleg azonban Fiumén át csak 3439-en távoztak. Utlevél nélkül 487-en vándoroltak ki tengerentúrra. — Az egész magyar birodalom területéről a folyó év május havában 11.381 ember vándorolt ki, kiknek túlnyomó többsége, 9650 Amerikát választotta új hazájául. Az összes kivándoroltaknak 28,9 százaléka, 3290 volt magyar anyanyelvű. A múlt év május havához képest erősen csökkent a kivándorlás, amennyiben 1905. évi májusban 15.307 volt a kivándorlók száma, kik közül 12.617 ment Amerikába és 3086 (22,2 százalék) volt magyar.

— **A papság és a kivándorlás.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter átiratot intézett Vaszary Kolos biboros-hercegprimáshoz, valamint a katolikus püspöki kar tagjaihoz, melyben felkéri az egyházi hatóságokat, hogy minden erkölcsi befolyással és a meggyőződés minden megengedett fegyverével az államhatalom támogatása céljából hassanak oda, hogy az országra nézve minden tekintetben káros kivándorlást ellensúlyozzák és a népet az alsó papság útján a reá váró veszedelmekről kioktassák.

— **Amerika és a kivándorlók.** Az Egyesült Államok kongresszusa elvetette a szenátus által elfogadott. Dibbingham Lordge-Gardner-féle bevándorlási javaslatokat. A küzdelem igen heves volt, 75 szavazott mellette, 96 ellene. Eszerint az Amerikába vándorlótól nem fogják követelni az olvasási próbát s a fejadó továbbra is 2 dollár marad.

— **Viteldij-leszállítás Amerikába.** Brémából táviratozzák: Az Északnemet Lloyd a fedélközi utasok viteldiját a Bréma és New-York közt járó postagőzösknél tíz márkával leszállította.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Új tengeri hajósvállalat.** Budapestről írják: A kivándorlási hajójaratok lebonyolítására tudvalevően külön hajózási társaságot akarnak szervezni az érdekeltek. Ezenkívül még egy új hajózási vállalat alakításának terve merült fel az érdekeltek körökben. Ez az új hajózási vállalat a keleti és pedig elsősorban a czukorkivitel lebonyolítására szolgál. Még a múlt hónapban járt itt Frankfurter Albert, az osztrák Lloyd-társaság vezérigazgatója tisztelegni a magyar kormánynál és alkalommal szóba került természetesen ez is, hogy az osztrák Lloyddal kötött egyezmény ez év végével lejár. A magyar kormánytól nagyon kevés a hajlandóság arra, hogy ezt az egyezményt, mely szerint a magyar kormány a Lloydnak azért, hogy a Keletre járó gőzösei Fiume kikötőjét érintsék, megtérítik a magyar kivitelt után járó Suez-illetéket. Ez pedig, ha csak kissé élénk a czukorkivitel, mintegy félmillió koronát kitesz. Miután Frankfurter látta azt, hogy a magyar kormány nem hajlandó az egyezményt az eddigi alapokon meghosszabbítani, felújította azt a régebbi ajánlatot, hogy a különösen a keleti kivitelt. első sorban érdekelte czukoripar segélyével hajlandó egy külön magyar hajóstársaságot is létesíteni, amelyet a magyar kormány a Suez-illetékek megtérítésével támogatna. Az osztrák Lloyd ily módon alapítja a dalmát hajóstársaságot, valamint a braziliai járatokra a «Lloyd Brazileiro»-t, melyeknek mindegyikét támogatja az osztrák kor-

mány jelentékeny szubvenzióval. Hasonlóképpen tervezik azt az új magyar hajósvállalatot is. Mielőtt Frankfurter ajánlatát a kereskedelmi kormánynak megtette volna, előbb az érdekelte magyar nagyiparosok nevében — mint a «Hitel» írja — Hatvany-Deutsch Sándor főrendiházi tag tárgyalatban az ügyben Triesztben a Lloyd-társasággal, valamint utóbb a magyar kereskedelmi minisztériummal is. Ezek a tárgyalások most folyamatban vannak, annál is inkább, mert az osztrák Lloyddal kötött egyezmény 1906. december 31-ével lejár és addigra meg akarják csinálni esetleg az új hajósvállalatot.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovacs Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
«Unio»-nyomdai műintézet.

Csemege juhtúrót

eredeti minőségben, 5 kilogrammos bödönökben, bérmentve 5 korona 90 fillérért szállít a

Felső-Magyarországi hegyi Juh-turógyár - Nagy-Szlabos.

(Gömör m.)

Kiadó lakás.

Három szoba és konyhából álló lakás e hó 15-ére kiadó.

Bővebbet Via della Caserma 5. sz. Springernél.

ORFEUM SUSÁK.

Nagy nyári kerthelyiség.

Egyedüli mulatóhely a fiumei és susági előkelő közönség számára. Előadás minden nap: szórakoztató, fővárosi nivón álló és mindig változatos műsorral, melynek kiemelkedő pontjait a következők szolgáltatják:

Kautmann Pál 8 éves hegedűművész.
Aglaya Mária modern előadóművésznő.
Sister Letine akrobata táncművésznő.
Carlo Armando zeneimitátor.
Holmes Ada olasz énekesnő stb.

Kitünő ételekről és italokról gondoskodik a vezetéség.

— Az előadás este 9 órakor kezdődik. —

Clotild főhercegnő szálloda Cirkvenizza.

Közvetlenül a móló mellett, szép kilátással a tengerre. Kitünő vendéglő szép helyiségekkel.

Magyar konyha. Pilseni hordósör.

Mérsékelt árak.

HEIM C.

„Bellevue“

vendéglő, kávéház és penzió Cirkveniczában

Közvetlenül a tenger mellett, szép terraszszal s remek kilátással. Elsőrendű magyar konyha.

Tiszta zamatos borok.

Kőbányai polgári sör.

Szépen berendezett

szobák.

Teljes penzió igen olcsó árakon. A Cirkveniczába érkező magyarok különös figyelmebe

